

verlossing, die in Hem gegeven is? Over het groote heil, door Hem ons aangebracht? Over den vrede voor een verloren mensch, in Hem geschonken?

Hoe zelden gaat een gesprek over Hem door! Het stekt.

Anna sprak van Hem.

En deze oude van dagen beschame ons, jongeren en ouderen samen.

G. R. K.

## KERKELIJK LEVEN.

Mag met een verbeterde bijbelvertaling langer gedraald?

### XIII.

Uitgangspunt voor de bespreking van deze urgente kwestie is het rapport, dat in deze materie op de Synode van 1917 werd uitgebracht tot een conclusie, welke daar werden aangenomen. De Synode achtte een herziening van de Statenvertaling niet bestond noodzakelijk.

Ten opzichte van de wenschelijkheid stond zij anders. Het rapport onderscheidde daarbij tusschen het groote bezwaren. De laatste zou de moeite niet loonen. Het gaf de voorkeur aan de tweede. Toch meende het rapport, en de Synode sloot zich daarbij aan, dat de Synode daartoe niet zelf het initiatief moest nemen, omdat nog te veel voorarbeid moest worden verricht.

Het bezwaar van den vóór-arbeid is thans weggenomen. Bijna een derde van heel de Schrift is door Gereformeerde Godgeleerden sindsdien opnieuw vertaald en gekommentarieerd. Dit mag voldoende geacht om met den definitieven vertalingsarbeid een aanvang te maken.

Zij, die dien voorarbeid hebben verricht zijn als vanzelf tot vertalers aangewezen. Zij staan thans nog in de kracht van hun leven. En waar met de vertaling een aanzienlijke tijd is gemoeid, is uitstel zeer te ontvallen.

Ook dit mag niet vergeten: gelijk in den tijd der Statenvertaling is ook thans het tektonisch-zoek tot een rustpunt gekomen. Men kan zeggen, dat we thans een nieuwen textus receptus van het Nieuwe Testament hebben. Is dan niet de gelegenheid gunstig om nu met een verbeterde bijbelvertaling te beginnen?

Is de Statenvertaling tot stand gekomen in een tijd, toen men zich voor de autoriteit der Schrift hoog en heeft zij er middellijkerwijs toe meegewerkt, dat in den tijd van inzinking, welke daarop gevolgd is, vele eenvoudigen aan de waarheid vasthielden, wij hebben er ons ernstig rekenschap van te geven of ons in deze mis-schijn niet een da capo van het verleden wacht en of wij verantwoord zijn, wanneer wij het nageslacht het kostelijk kleinood nalaten aan een verbeterde bijbelvertaling. Wanneer onverhoopt de deformatie onze kerken mocht verminken, is wellicht in geen eeuwen een zuivere vertaling te wachten. En zoolang kan onze Statenvertaling niet meer mee.

Op het reformatisch program behoort verbetering der bijbelvertaling te staan vóór uitbreiding der belijdenis en herziening der liturgie, hoe gewenscht beide laatste ook zijn. Want en belijdenis en liturgie zijn ten opzichte van de Schrift secundair. God heeft de zielen der geloovigen aan die Schrift gebonden. Verreweg de meesten kennen echter de Schrift slechts in een vertaling. Maar dan heeft de kerk ook te zorgen, dat deze vertaling zoo getrouw mogelijk zij. En nu zal geen deskundige durven beweren, dat de Statenvertaling, hoe uitnemend ook, het meerdere licht doet uitschijnen, dat God over de Schrift voor het tegenwoordige geslacht deed opgaan. Het verschil tusschen „grondtekst” en Statenvertaling is waarlijk niet zoo gering. Neemt men dat verschil niet zooveel mogelijk weg, dan zal hiervan het gevolg zijn, dat de gemeente meer en meer los wordt van het Woord.

Symptomen van los-woorden van het Woord komen af en toe in de prediking reeds tot uiting, door de individuele vertalingen, welke van den kansel soms worden geboden en waarbij er zijn, die nog gebrekkelijker zijn dan de Statenvertaling.

Nog enkele symptomen kunnen genoemd als het lezen van andere vertalingen, bewerkt door mannen, die niet op Schriftgeleerdheid standpunt staan bij huiselijke godsdienstoefeningen en de vraag, waarmee men beroep op de Schrift soms krachteloos zoekt te maken: maar is de vertaling van dien tekst wel juist?

Men zegge niet: maar uit de Statenvertaling is toch nog wel den weg der zaligheid te kennen. „Moet ons allereerst om God te doen zijn. Dan wordt elk van Zijn woorden waardevol.”

Voorbeelden ter vergelijking van de staten-vertaling met nieuwe vertalingen, welke als voorbereidend werk voor een verbeterde vertaling kunnen dienen.

1. Uit de Psalmen.
2. Uit Jesaja.
3. Uit Jeremia.

Laat ons nog eenige grepen mogen doen uit Jeremia, dat in de vertaling en verklaring van Prof. Dr G. Ch. Aalders reeds compleet voor ons ligt.

Hier volgt op de bekende wijze (Statenvertaling links, nieuwe vertaling rechts) een passage uit hoofdstuk 20.

8. Want sinds ik spreek, roep ik uit; ik roep geweld en versterking, omdat mij des Heeren woord den ganschen dag tot smaad en tot schimp is.

9. Dies zeide ik: Ik zal Zijnen niet gedenken, en niet meer in Zijnen naam spreken; maar het werd in mijn hart als een brandend vuur, besloten in mijne beenderen; en ik bemoeide mij om te verdragen, maar konde niet.

8. Want telkens wanneer ik spreek, moet ik 't uitschreeuwen, moet ik van geweldenaar en mishandeling roepen; want het woord des Heeren is mij geworden tot smaad en spot heel den dag.

9. Dies heb ik gezegd: ik zal aan Hem niet gedenken en in Zijn naam niet meer spreken; doch het werd in mijn hart als brandend vuur, opgesloten in mijne beenderen; wel matte ik mij af om het in te houden, maar kon het niet.

10. Want ik heb gehoord de naspraak van velen, (van) Magor-missabib, (zeggende): Geef (ons) te kennen en wij zullen het te kennen geven; al mijne vredegenooten menen acht op mijne hinking; (zij zeggen): Misschien zal hij overreed worden; dan zullen wij hem overmogen en onze wraak van hem nemen.

11. Maar de Heere is met mij als een verschrikkelijk held; daarom zullen mijne vervolgers struikelen en niets vermogen; zij zijn zeer beschaamd geworden, omdat zij niet verstandiglijk gehandeld hebben; het zal eene eeuwige schande zijn; zij zal niet vergeten worden.

Wie er toe in de gelegenheid is, raden wij aan de volgende proef te nemen.

Men leze aan tafel dit gedeelte uit Jeremia eerst uit de Statenvertaling voor en vraag vers na vers, wat er de betekenis van is.

Ons dunkt, het resultaat zal niet bemoeiigend zijn.

In de meeste gevallen zal het bij het begin: want sinds ik spreek, roep ik uit; ik roep geweld en versterking, reeds haporen.

Over het algemeen zal men niet op de gedachte komen, dat hier gezegd wordt, hoe Jeremia onder het profeteeren aan mishandeling blootstond, zoodat hij kreten van benauwdheid en pijn moest slaken.

Wanneer men dan, als niemand den rechten zin aan de woorden der Statenvertaling kan geven, zonder eenigen naderen uitleg, dit vers in de nieuwe vertaling voorleest, zal men daarentegen ontdekken, dat een niet onbelangrijke verheldering is verkregen.

Herhaalt men hetzelfde bij vers 9, dan zal men gelijke ervaring opdoen.

Het eerste lid daarvan is ook uit de Statenvertaling wel te verstaan, maar als men toekomt aan: ik bemoeide mij om te verdragen, maar konde niet, zullen velen weer in het duister tasten en de eigenaardigste antwoorden geven.

En toch, hoe eenvoudig wordt het, als men met Prof. Aalders leest: wel matte ik mij af om het in te houden, maar kon het niet. Dan gevoelt men het: de profeet besloot om niet langer aan kwalijke bejegening bloot te staan, om voortaan niet te profeteeren, maar hij kon dat besluit niet nakomen, want het woord Gods begon in zijn binnenste te branden, en hoe hij zich ook inspande om dat profetische woord in te houden, het gelukte hem niet, het moest er uit.

Vers 10, gelijk de Statenvertaling dat heeft, legt nog grooter struikelblokken in den weg.

Vragen als deze zullen gesteld worden: wat is dat: de naspraak van velen? Waarom wordt hier Magor-missabib afzonderlijk genoemd? Wat beteekent: geef ons te kennen en wij zullen te kennen geven? en wat: zij nemen acht op mijn hinking? Wat bedoelen die vredegenooten er mee, als zij meenen: misschien zal hij overreed worden?

Doch de antwoorden liggen in de nieuwe vertaling voor de hand. Naspraak wil hier zeggen: lastertaal. Magor missabib is een zinspel op den symbolischen naam, welken de priester Pashur van God ontving blijkens vers 3. Beduidt Magor missabib „schrik van rondom”, hier wordt opeens, in een tusschenzin, aan dien naam herinnerd. De lastertaal bracht over Jeremia: schrik van rondom. In plaats van: geeft ons te kennen, staat hier: brengt wat aan, wat voor zichzelf spreekt. Men wilde iets hebben om Jeremia aan te klagen. Zij, die vrede jegens hem huichelen, loeren op zijn val. Zij hoopten, dat hij voor eenige verleiding zou bezwijken en zondigen, iets, wat men zoo achter het „overreed worden” van de Statenvertaling niet zou zoeken.

In vers 11 is: omdat zij niet verstandiglijk gehandeld hebben, opgeklard door te vertalen: omdat zij niet geslaagd zijn.

Is het wonder, dat zulke groote stukken van de profetieën bij het bijbellesen over de hoofden heen-gaan?

Dat men soms van tafel opstaat, zonder een bepaalden indruk van Gods Woord mee te nemen?

Dat velen het wezenloos aanhooren en alleen als een eerbiedwaardige ceremonie bijwonen?

Is het wonder, dat men vaak maar het liefst naar een historisch gedeelte der Schrift grijpt en het overige laat liggen?

Toch zegt Petrus, dat wij het profetische woord hebben, dat zeer vast is en dat wij wel doen, zoo wij daarop acht hebben als op een licht schijnende in een duistere plaats. (2 Petr. 1:19).

Maar wat ervan te denken, wanneer dat licht door een gebrekkige vertaling eigenlijk zelf een duistere plaats is geworden?

En wat er verder van te denken, wanneer door een betere vertaling die duistere plaats weer licht wordt, maar die betere vertaling al maar verschoven zou worden?

Mag dat?

Zouden we dan in dat opzicht de duisternis niet liever hebben dan het licht?

10. Want ik heb gehoord de naspraak van velen — schrik van rondom! — brengt wat aan, opdat wij hem aanbrengen! alle lieden, die met mij in vrede verkeeren, loeren op mijn val; wellicht zal hij zich laten verlokken zoodat wij hem overmogen en onze wraak op hem kunnen nemen.

11. Doch de Heere is bij mij als een geweldige held; daarom zullen mijne vervolgers struikelen en niets vermogen; zij staan ten zeerste beschaamd omdat zij niet geslaagd zijn, een eeuwige schande, die niet zal vergeten worden!

Is langer dralen met een verbeterde bijbelvertaling eigenlijk geen zondigen tegen 2 Petr. 1:19?

Nog een andere passage en wel uit Jeremia 23.

9. Aangaande de profeten: Mijn hart wordt in mijn binnenste gebroken, al mijn beenderen bewegen zich; ik ben als een drooken man en als een man, dien de wijn te boven gaat; wegens den Heere en wegens de woorden Zijner heiligheid.

10. Want het land is vol overspelers, want het land treurt wegens den vloek; de weiden der woestijn verdorren, omdat hun loop boos is, en hunne macht niet recht.

11. Want beiden profeten en priesters zijn huichelaars; zelfs in mijn huis vind ik hunne boosheid, spreekt de Heere.

12. Daarom zal hun weg hun zijn als zeer gladde plaatsen in de duisternis; ze zullen aangedreven worden en daarin vallen; want ik zal een kwaad over hen brengen (in) het jaar hunner bezoeking, spreekt de Heere.

9. Over de profeten. Gebroken is mijn hart in mijn binnenste, al mijn beenderen adderen; ik ben als een beschoonen man, ja, als iemand, dien de wijn naar het hoofd gestegen is — om den Heere en om zijne heilige woorden.

10. Want van echtbrekers is het land vol; want ten gevolge van den vloek niet het land er treurig uit, de dreven der woestijn zijn verdorren; ja, waar ze om loopen is het kwade en waar ze hun kracht in zoeken, onrecht!

11. Want zoowel profet als priester pleegt heiligschennis, zelfs in mijn huis heb ik hunne boosheid gevonden, luidt het woord des Heeren.

12. Daarom zal hun weg worden gelijk glibberige plaatsen in de duisternis; ze zullen daarin uitgestooten worden en vallen! Want ik zal over hen rampspoed brengen in het jaar hunner bezoeking, luidt het woord des Heeren.

Mogen we de vergelijking van beide vertalingen dienaar aan onze lezers overlaten?

— De brochure van de vijf predikanten.

### I.

Reeds prezen wij de brochure, door de predikanten C. B. Bavinck, N. Buffinga, J. Douma, J. H. Sillevius Smitt en Dr B. Wielenga, onder den titel „Ons aller moeder” uitgegeven, om haar nobelen zin.

De bedoeling om een oplossing van de kwestie Geelkerken te zoeken, waarbij aan de belijdenis onzer Gereformeerde Kerken niet wordt te kort gedaan, is van de eerste bladzijde af voelbaar.

De liefde tot de Schrift en de kerk wordt herhaaldelijk betuigd.

Ook wordt er naar gestreefd de dingen, die in verband hiermee onze kerken bezighouden, in hun juiste proportie te zien.

Zoo b.v. op blz. 3, 4: „Het geding heeft twee zijden. Het gaat om kerkrechtelijke billijkheid en om leerstellige zuiverheid. De strijd om de handhaving van het recht is zeer zeker niet onbelangrijk. Het recht is een heilig ding en ook nauw bij de waarheid betrokken. Maar het geldt toch in hoofdzaak den formeelen kant van het leven, en de geschiedenis heeft geleerd, dat de Christen desnoods over ernstige formeele bezwaren heenstapt, zelfs hetgeen hij formeel onrecht acht, lankmoedig wil verdragen, wanneer hij slechts weet, dat de materiële waarheid onaangetaast blijft. En hierom gaat het ten principale in dit geding; de veiligstelling van het kostbaarste goed, dat de kerk des Heeren bezit: het Woord van God”.

Deze woorden verdienen alleszins behartiging. Vooral met het oog op de komende Synode. Er gingen stemmen op, om heel deze kwestie slechts naar de formeele zijde te behandelen.

Het materiële zou dan moeten blijven rusten. Maar in het hier aangehaalde wordt het recht perspektief geboden.

Het formeele is buiten twijfel niet van belang ontbloot.

Het dient door de Synode ernstig te worden onderzocht.

Zijn er door één der partijen of door beide in korrektheden begaan, dan behooren die te Assen te worden aangewezen en afgekeurd.

Maar daarbij mag het niet blijven.

Dat mag nooit de hoofdzaak worden.

De hoofdzaak ligt in het materiële.

En het materiële in deze kwestie is: de autoriteit van de Heilige Schrift.

Het gewicht daarvan wordt in de brochure zoo juist en zoo zwaar gevoeld. Immers leest men: „Voor den Gereformeerde is de Bijbel een heilig organisme, in ieder lid het levend Woord van God. Schennis, ook van het minste deel, is hem aanranding van het Goddelijk geheel. Prijsgeving op één punt is hem het openzetten van de poort tot verwereldlijking van het gansche boek. In vroeger tijd kwam de Kerk in vurige actie voor één enkel dogma, de Godheid van Christus, de uitgang van den Heiligen Geest (het filioque), maar thans geldt het de verdediging van het centraal dogma: de autoriteit der Heilige Schrift. — in bepaalde zin het fundament van de geheele leer der waarheid. Zou de kerk thans, waar zij dit dogma, al is het maar op één enkel punt bedreigd acht, onbewogen blijven? Wij laten den vreesdeling smalen en verklaren, dat wij deze gevoeligheid van ons volk een gezond teken van leven achten. De onrust in dit geding is een bewijs, dat het hart van Jeruzalem nog warm klopt voor de zaak en voor de eere van zijn Koning!”

Men ziet, de schrijvers vatten de kwestie-Geelkerken niet licht op.

Op dit voortreffelijke betoog past maar één conclusie: de materiële kant van de kwestie behoort

door de Synode worden over-

Niet alleen zaak niet a-

een uitspra-

onrust, die

in onze kring

Dr Geelke

lichtvaardige

De Synod

dat ons Ge

het geding

komen wor

gevoelt door

onzen Bijbel

De „verkl

maken vo

dat geen z

Want —

deze kwestie

schap als i

colloquium

de ontruste

te leggen.

Op blz. 2

„Weliswaar

logisch-weten

ten het oors

len. Maar w

betreft, is ie

deelen bevo

ter zijn, to

onze Kerk

heeten een

In den tijd

de Reformat

de zuivere

aan de eenv

Geest zelf in

ingeleid.”

Volkomen

De zaak d

het eenvoud

oordeelen en

zijn bijval a

Eit het een

hun uitgangs

En wanne

merkten, to

hebben, dan

uitgangspunt

In het ven

heel anders

Zoo kom

Werd hun

worden opge

overgaan.

Wij hopen